॥१४॥१५॥ सानुगमात्मानं स्त्रीकृतं स्त्रीरूपंकृतंदृष्ट्वा॥ आत्मानंतथागतं तथावस्थांप्राप्तमात्मानंदृष्ट्वा इदमुत्तरान्वयि॥१६॥तच्च आत्मनस्तादृशावस्थाप्राप्तिरूपमुमापतेःकर्म तदिच्छावशप्राप्तंज्ञात्वा॥१७॥१८॥१९॥ पुरुषत्वमृते तद्विना॥ प्रत्याख्यातः पुरुषत्वप्राप्तेरितिशेषः ॥२०॥ नचजग्राहस्त्रीभूतइतिपाठे गुरुवैषम्यमार्षं॥ अन्यंवरंपुंस्त्वातिरिक्तंवरं नजग्राह ॥ अन्यद्वाक्यमितिपाठे पुंस्त्वातिरिक्तवरदातृवाक्यंनजग्राहेत्यर्थः ॥२१॥ सर्वेणैवांतरात्मना मनोबुद्ध्यभिमानलक्षणेन सर्वेणांतःकरणेनप्रणिपत्य साष्टांगंप्र

यच्चकिंचनतत्सर्वंनारीसंज्ञंबभूवह॥ एतस्मिन्नंतरेराजासइलःकर्दमात्मजः॥ १४॥ निघ्नन्मृगसहस्राणितंदेशमुपचक्रमे॥ सदृष्ट्वा स्त्रीकृतंसर्वंसव्यालमृगपक्षिणं॥१५॥ आत्मानंस्त्रीकृतंचैवसानुगंरघुनंदन ॥ तस्यदुःखंमहच्चासीदृष्ट्वात्मानंतथागतं॥ १६॥ उमा पतेश्चतत्कर्मज्ञात्वात्रासमुपागमत्॥ ततोदेवंमहात्मानंशितिकंठंकपर्दिनं॥१७॥ जगामशरणंराजासभृत्यबलवाहनः॥ ततःप्रहस्य वरदःसहदेव्यामहेश्वरः॥ १८॥ प्रजापतिसुतंवाक्यमुवाचवरदःस्वयं॥ उत्तिष्ठोत्तिष्ठराजर्षेकार्दमेयमहाबल॥ १९॥ पुरुषत्वमृतेसौ म्यवरंवरयसुव्रत॥ ततःसराजाशोकार्तःप्रत्याख्यातोमहात्मना॥ २०॥ स्त्रीभूतोसौनजग्राहवरमन्यंसुरोत्तमात्॥ ततःशोकेनमहता शैलराजसुतांनृपः॥ २१॥ प्रणिपत्यउमांदेवींसर्वेणैवांतरात्मना॥ ईशेवराणांवरदेलोकानामसिभामिनि॥ २२॥ अमोघदर्शनेदे विभजसौम्येनचक्षुषा॥ लब्धतंतस्यराजर्षेर्विज्ञायहरसन्निधौ॥ २३॥ प्रत्युवाचशुभंवाक्यंदेवीरुद्रस्यसंमता॥ अर्धस्यदेवोवरदो वरार्धस्यतवत्यहं॥ २४॥ तस्मादर्धंगृहाणत्वंस्त्रीपुंसोर्यावदिच्छसि॥ तदद्भुततरंश्रुत्वादेव्यावरमनुत्तमं॥ २५॥ संप्रहृष्टमनाभूत्वा राजावाक्यमथाब्रवीत्॥ यदिदेविप्रसन्नामेरूपेणाप्रतिमाभुवि॥ २६॥

णिपत्येत्यर्थः॥ वराणामीशे अतएवलोकानांवरदे त्वंभामिनीअसि ॥ २२ ॥ अतोऽमोघेत्यादि सौम्येनचक्षुषाऽनुग्रहचक्षुषा मांभजानुग्रहाण ॥ २३ ॥ २४ ॥ स्त्रीपुंसोः समासांताभावआर्षः॥ स्त्रीपुंसयोरावयोःसकाशाद्वरमिच्छसीतिशे षः॥ तत्र वरदोदेवोऽर्धस्यवरस्यदाता वरार्धस्याहंदात्री तस्माद्यावदिच्छसि तदर्धमत्तोगृहाण॥ २५ ॥ २६ ॥